

Comisia agricultură și industrie alimentară

RAPORT privind audierea raportului Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, privind achitățile pentru măsurile de subvenționare în anul 2021

Comisia agricultură și industrie alimentară în cadrul ședinței din 21 aprilie curent a audiat raportul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, privind achitățile pentru măsurile de subvenționare în anul 2021.

Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură are misiunea de a susține financiar producătorii agricoli și comunitățile locale în vederea dezvoltării sectorului agroindustrial și mediului rural prin prisma gestionării corecte și transparente a Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural dar și ale altor surse ale partenerilor de dezvoltare. Realizarea misiunii se axează pe următoarele domenii de intervenție:

- stimularea producătorilor agricoli prin oferirea subvențiilor post-investiționale;
- dezvoltarea proiectelor start-up prin oferirea producătorilor agricoli a subvențiilor în avans;
- îmbunătățirea nivelului de trai și de muncă în mediul rural prin subvenționarea în avans a proiectelor de dezvoltare a infrastructurii localităților dar și diversificarea activităților non-agricole;
- ajutor financiar/compensații pentru atenuarea pierderilor producătorilor agricoli ce au fost afectați de calamitățile naturale din anul 2020;
- alocarea plăților directe per cap de animal.

Ca urmare a audierii raportului prezentat de dl Petru Tîmbur, Directorul adjunct AIPA, membrii comisiei s-au documentat din prima sursă despre situația referitor la repartizarea resurselor din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural (FNDAMR). În cadrul audierilor dl Petru Tîmbur a comunicat următoarele:

În anul 2020 AIPA a recepționat un **număr record** de cereri cu privire la acordare a sprijinului financiar – **12645** dintre care;

7448 (58,9%) – subvenții post-investiționale

5035 (39,8%) – ajutor financiar acordat pentru calamitățile naturale ce au compromis recolta agricolă în anul 2020 (secetă - pentru culturi cerealiere din I grupă, porumb și sectorul horticole afectat de grindină)

162 (1,3%) cereri de acordare a subvenției în avans.

Către finele anului 2020, de către AIPA au fost examinate 55% din cererile recepționate, dintre care:

- autorizate 4235 cereri în sumă de 504,0 mil lei pentru cererile recepționate în anul 2019 prin mecanismul subvenției post-investiționale;
- autorizate spre plată 1812 cereri recepționate în anul 2020 prin mecanismul subvenției post-investiționale în sumă de 325,7 mil. lei;
- examinate și selectate spre plată cererile pentru subvenții în avans pentru dezvoltarea proiectelor start-up;
- implementată, în premieră, mecanism nou de subvenționare „subvenții în avans pentru îmbunătățirea nivelului de trai și de muncă în mediul rural”;
- examinate și autorizate cererile de acordare a ajutorului financiar acordat pentru calamitățile naturale ce au compromis recolta agricolă în anul 2020 (cereri recepționate, examinate și autorizate în termeni proximi pentru ca sursele financiare alocate să reușească să ajungă, către finele anului 2020, pe conturile producătorilor agricoli).

În anul 2021, FNDAMR constituie 1100 mil. lei, fiind gestionat prin mai multe mecanisme și anume: subvenții post-investiționale, subvenții în avans și plăți directe per cap de animal.

I. Subvenții post-investiționale:

La situația din 01 ianuarie 2021, AIPA avea în proces de 5586 cereri în sumă de cca 820,0 mil. lei.

Procesul de autorizare a dosarelor a fost reluat imediat, odată cu deschiderea liniilor de finanțare bugetare. Astfel începând cu 12 ianuarie al anului curent, AIPA a purces la autorizarea cererilor de acordare a subvențiilor post-investiționale recepționate în anul 2020, care s-au stopat odată cu epuizarea surselor financiare disponibile FNDAMR în anul 2020.

La situația din 20 aprilie curent, AIPA a autorizat spre plată 2624 cereri în sumă de 382,93 mil. lei rămân a fi în proces de examinare și autorizate – 2859 cereri (51%) în sumă de 435,75 mil. lei.

Procesul de recepționare a cererilor de acordare a subvențiilor post-investiționale în anul 2021 a fost derulat în termen, astfel că începând cu 01 februarie AIPA a dat starul recepționării cererilor.

La situația din 20 aprilie curent, AIPA a recepționat 735 cereri în sumă de 135,56 mil lei în creștere cu 44% din numărul de cereri recepționate în anul 2020, sau similar cu procesul de recepționare a cererilor în anul 2019.

II. Subvenții în avans pentru dezvoltarea proiectelor start-up:

Din 15 aprilie-18 iunie 2021 MADRM a lansat al șaptelea apel de recepționare a cererilor de acordare a subvenții în avans pentru dezvoltarea proiectelor start-up.

De la lansarea noului mecanism de plată „subvenții în avans pentru dezvoltarea proiectelor start-up” s-a reușit derularea a șase apeluri prin care:

- evaluarea și selectarea spre plată a 119 proiecte investiționale iar suma subvenției în avans ar constitui 66,0 mil. lei;
- achitarea I tranșă pentru 103 proiecte fiind debursate pe contul producătorilor agricoli a 44,7 mil. lei;
- finalizarea procesului de implementare a 37 proiecte investiționale;
- crearea a peste 300 locuri noi de muncă.

III. Subvenții în avans pentru îmbunătățirea nivelului de trai și de muncă în mediul rural:

În anul 2020, AIPA a implementat un nou mecanism de plată și anume „subvenții în avans pentru îmbunătățirea nivelului de trai și de muncă în mediul rural”.

Astfel, în anul curent, a fost derulat *al treilea apel* de depunere a cererilor pentru acordare a subvențiilor în avans. În rezultat, AIPA a recepționat **280 dosare** iar suma subvențiilor solicitate ar cifra **369,4 mil. lei**.

Și în cadrul acestui apel, APL au depus mai multe dosare astfel că ponderea acestora din totalul dosarelor recepționate constituie **96,8% (271 dosare)** și doar **3,2% (9 dosare)** din proiectele investiționale urmează a fi implementate de activități nonagricole.

De la lansarea noului mecanism de plată „subvenții în avans pentru îmbunătățirea nivelului de trai și de muncă în mediul rural” s-a reușit:

- evaluate pozitiv - 82 dosare în sumă de peste 68,0 mil. lei;
- achitate I tranșă - 66 dosare în sumă de 21,3 mil. lei;
- achitate II tranșă – 29 dosare în sumă de 5,8 mil. lei;
- proiecte implementate – 11;
- numărul populației beneficiare de implementarea proiectelor – 138034.

IV. Plăți directe per cap de animal

În premieră, în anul curent, AIPA recepționează cereri de acordare a plăților directe per cap de animal. Plățile directe per cap de animal se acordă deținătorilor de animale pentru următoarele specii: bovine, ovine și caprine.

La situația din 20 aprilie curent, AIPA a recepționat 58 de cereri dintre care 37 – pentru întreținerea bovinelor, 13 -ovine și 8 – caprine.

Apelul de recepționare a cererilor va fi deschis până în data de *04 iunie 2021*.

V. Ajutor umanitar-motorina

În perioada 16 martie-06 aprilie, AIPA a recepționat 3502 cereri cu privire la solicitarea ajutorului umanitar de la 3431 producători agricoli unici. Conform datelor preliminare, producătorii agricoli au declarat că cca 475 mii ha teren agricol a fost afectat de seceta din anul 2020. Până la moment AIPA a *examinat 3387 cereri sau 96,7%* din totalul dosarelor recepționate dintre care 7 au fost respinse.

În urma celor relatate, AIPA reiterează că își asumă angajamentul de a autoriza plățile către producătorii agricoli, care au efectuat investiții în perioada precedentă în mod prioritar, ulterior va purcede la examinarea și autorizarea cererilor de acordare a subvențiilor post-investiționale recepționate în anul curent.

Totodată, Agenția subliniază că necesitatea majorării Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural este subiectul discuțiilor dintre Agenție, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului și Ministerul Finanțelor.

Este evident că sursele financiare direcționate spre administrare vor fi insuficiente iar identificarea mijloacelor financiare **adiționale pentru suplinirea fondului este inevitabil**. AIPA deja a solicitat la elaborarea CBTM majorarea FNDAMR până la 1500 mil. lei

De asemenea, se constată un șir de deficiențe sistemice:

- **Fluctuația cadrelor** afectează activitatea instituției. În pofida eforturilor depuse de managementul AIPA, personalul calificat se concediază motivând pe sporirea volumului de lucru, creșterea responsabilității deoarece se implementează diverse mecanisme de plată cu proceduri și procese ce se diferențiază una de alta. La moment AIPA dispune de 14 funcții vacante iar concursurile de angajare eșuează, principalul motiv fiind lipsa participanților;

- **Salarizarea** majorității angajaților AIPA constituie cca 70% din salariul mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2020 (7953 lei). Chiar dacă se iau în calcul plățile de stimulare stabilite de cadrul normativ, acestea nu au un caracter stabil, fapt care provoacă o discriminare salarială între angajații AIPA și alte instituții cu același profil. Salariul mediu brut al angajaților per instituție constituie 6200 lei;

- **Riscul de abatere de la procedurile de autorizare** a cererilor de acordare a sprijinului financiar descrisă în cadrul normativ. Motivul de bază fiind **insuficiența personalului**;

Reieșind din cele expuse, membrii Comisiei agricultură și industrie alimentară au luat act de informația prezentată și solicită MADRM în comun cu AIPA să consolideze capacitățile administrative și instituționale ale Agenției pentru a fi apti să facă față provocărilor și să prezinte în termeni proximi propuneri concrete de modificare a cadrului normativ ce ar permite eliminarea carențelor și gestionarea transparentă și eficientă a resurselor Fondului de dezvoltare a agriculturii și dezvoltării regionale.

Pe final, ținem să menționăm că, Comisia agricultură și industrie alimentară rămâne în continuare deschisă pentru colaborare și suntem convingși că doar cu eforturi comune, putem contribui la dezvoltarea stabilă și durabilă a sectorului agrar.

Radu MUDREAC
Președintele Comisiei